

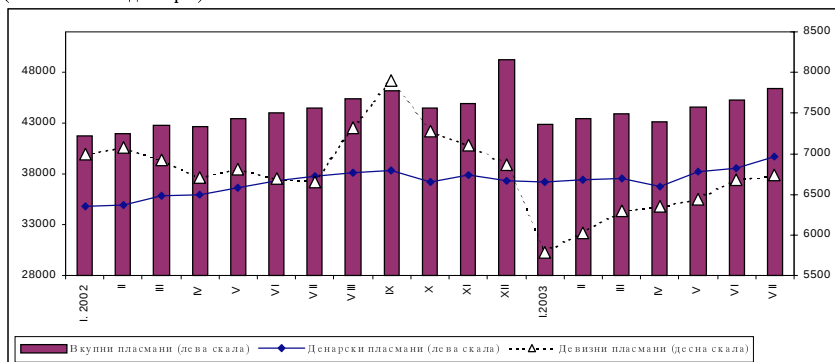
2.3.

Пласмани и каматни стапки на банките

Интензивирање на кредитната активност на банките во јули 2003 година

Понатамошното зголемување на депозитниот потенцијал на банките, зголемениот интерес за користење на банкарски кредити при диверзифицирани каматни стапки и услови на користење, како и повисокиот степен на конкуренција во банкарскиот систем придонесуваат кон интензивирање на кредитната активност на банките. Воедно, во јули 2003 година започна со работа нова банка, која се очекува да придонесе за понатамошно подигнување на степенот на конкурентност во банкарскиот систем и зголемена кредитна поддршка на економијата. Во јули 2003 година, вкупните пласмани на банките беа повисоки на месечна основа за 2,6%, при пораст на денарските и девизните пласмани од 2,8% и 1,0%, соодветно. Во однос на истиот месец од претходната година, вкупните пласмани на банките се повисоки за 4,4%, во најголема мерка одразувајќи го кредитирањето во домашна валута.

Графикон 19
Пласмани на банките
(во милиони денари)

Денарските пласмани на банките повисоки на месечна основа за 2,8%...

Во јули 2003 година, вкупните денарски пласмани на банките остварија месечен и годишен пораст од 2,8% и 5,0%, соодветно. Покрај умерениот пораст на краткорочното кредитирање на населението преку рамковни кредити, краткорочните денарски кредити во најголем дел беа алоцирани во секторот претпријатија, што претставува поинтензивно промовирање на развојната улога на банките. Сепак, индиректни мултипликативни ефекти врз економската активност се очекуваат од понатамошното интензивно долгорочно кредитирање на населението за станбена изградба и за други намени. Од рочен аспект, ваквите промени кај денарските пласмани резултираа со зголемување на учеството на долгорочните пласмани (пораст на месечна основа од 0,3 процентни поени), но сепак учеството на краткорочните пласмани останува доминантно (65,8%). Од аспект на секторската структура, учеството на секторот претпријатија изнесува 78,4%, додека учеството на пласманите кај секторот население достигна 21,5% (намалување и пораст од 0,8 процентни поени, соодветно).

...при истовремен поумерен пораст на девизните пласмани

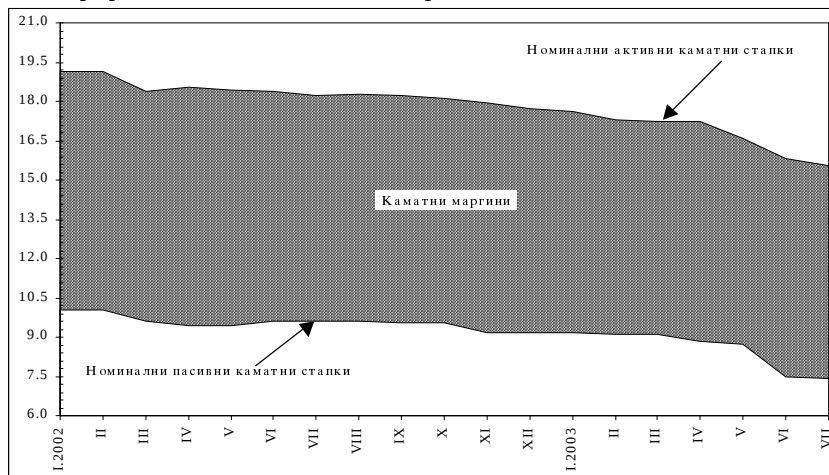
Месечната промена на девизните пласмани на банките (пораст од 1,0%), во јули 2003 година во целост беше генерирана од динамиката на краткорочните девизни пласмани (при регистриран повисок износ на сомнителни и спорни побарувања). Кај девизните пласмани одобрени на долг рок не беа забележани промени. Следствено, во рочната структура на девизните пласмани поместувањата беа во насока на зголемување на учеството на краткорочните пласмани (за 0,5 процентни поени, со што тоа

достигна 45,9%). Во секторската структура и понатаму доминира секторот претпријатија со учество од 96,9%. На годишна основа (јули 2003 година / јули 2002 година), девизните пласмани се повисоки за 1,4%.

Графикон 20

Пондерирани каматни стапки и маргини на банките*

*Се однесуваат на денарски кредити и депозити.

*Пониски активни и
пасивни каматни
стапки на банките*

Од аспект на каматната политика, банкарскиот сектор и во јули 2003 година продолжи да ги апсорбира монетарните сигнали, но со поумерена динамика. Така, денарската краткорочна просечна пондерирана активна каматна стапка забележа намалување од 0,3 процентни поени и изнесуваше 15,6%. Пониската просечна цена на кредитите се должи на неколку фактори: а) интензивираното кредитирање на банките во домашна валута; б) пониските трошоци на изворите на средства. Имено, просечната пондерирана пасивна каматна стапка (тримесечен денарски депозит), во јули 2003 година изнесуваше 7,4% и забележа незначителен пад; в) понатамошното прилагодување на неколку банки на промените во поставеноста на монетарната политика. Во согласност со ваквите движења, беше регистрирано стеснување на каматната маргина за 0,2 процентни поени, со што во јули 2003 година таа изнесуваше 8,1 процентен поен. Просечната пондерирана каматна стапка на краткорочните девизни пласмани, во јули 2003 година изнесуваше 7,6% и во однос на претходниот месец е пониска за 0,3 процентни поени.